

РЕШЕНИЕ

№ 5843

гр. София, 15.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдиян
Цветина Цолова

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Теменужка Симеонова Въззивно гражданско дело № 20231100505265 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 16.02.2023 г. по гр.д. № 64088/19 г., СРС, III ГО, 87 с-в е **осъдил** на основание чл. 187, ал. 5, т. 2, С.Д.В.Р. с адрес: гр.София, ул. „**** I“ № 5, **да заплати** на п. А. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Кочериново, ул. „****“ № 17, сумата от **1421,46 лв.**, представляваща възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 01.11.2016 г. до 01.11.2019 г., формиран като разлика между положен от ищеца като държавен служител в С.Д.В.Р. при МВР нощен труд и преизчисления такъв с коефициент 1,143, отчетен като лихва от датата на подаване на исковата молба- 06.11.2019г. до окончателното плащане, както и сумата от **164,21 лв.**, представляваща лихва за забава за периода от 01.02.2017 г. до 06.11.2019г. **Осъдил е** на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК СДВР, с адрес: гр.София, ул. „**** I“ № 5 **да заплати** на п. А. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Кочериново, ул. „****“ № 17, сумата от **500 лв.** разноски за адвокатско възнаграждение в настоящето производство. **Осъдил е** на основание чл.78, ал.6 от ГПК СДВР, с адрес: гр.София, ул. „**** I“ № 5 **да заплати** в полза на СРС сумата от **63,43 лв.**, представляваща държавна такса върху уважените искиви претенции, както и сумата от **386 лв.**, представляваща изплатено от бюджета на съда

възнаграждение за вещото лице, изготвило приетата по делото ССЕ.

Решението е обжалвано с въззивна жалба от ответника СДВР, с адрес: гр.София, гр. София, ул. „**** I” № 5, представляван от Директора, чрез пълномощника юрисконсулт Д.И., с мотиви, изложени в жалбата. Твърди се, че неправилно в решението е прието, че ищецът е полагал извънреден труд за процесния период 01.11.2016 г.-01.11.2019 г., който следва да се преобразува в дневен, респ. извънреден труд, чрез използване на допълнителен коефициент от 1,143, тъй като е налице празнота в уредбата за организацията и разпределянето на работното време и при наличието на такава празнота следва субсидиарно да се приложи общата Наредба за структурата и организацията на работната заплата. Счита, че по отношение заплащането на нощния труд на служителите в системата на МВР никога не е имало празнота относно заплащането му. В ДВ, бр. 98 от 08.12.2017 г. е обнародвана заповед на министъра на МВР № 8121з-1429/23.11.2017г. за определяне размерите на допълнителните възнаграждения за полагане на труд през нощта между 22:00 и 06:00 ч., за полагането на труд на официални празници и за времето на разположение, условията и реда за тяхното заплащане на държавните служители в МВР. В точка 1 от заповедта е регламентирано, че „за всеки отработен час през нощта или за част от него между 22:00 ч. и 06:00 ч. на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лв.“ Тоест, никога по отношение заплащането на нощния труд на служителите в МВР не е липсвала празнота, която би следвало да бъде запълнена чрез прилагането на съответните норми на общата Наредба за структурата и организацията на работна заплата и чл. 9, ал. 2 от нея. По аналогичен начин преди това е действала заповед № 8121з-791/28.10.2014 г. на министъра на МВР за определяне размерите на допълнителните възнаграждения за полагане на труд през нощта между 22:00 ч. и 06:00 ч., обнародвана в ДВ, където размерът на полагания нощен труд е 0,25 лева. Разпоредбата на чл. 187, ал. 3 от ЗМВР регламентира, че работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - по дневно, а за работещите на 8, 12 или 24 часови смени - сумирано за тримесечен период. Според посочената разпоредба при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 ч. и 6:00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. С оглед характера на заеманата длъжност през процесния период ищецът е полагал труд през нощта (22:00 - 06:00 часа). Съгласно разпоредбата на чл. 176 от ЗМВР brutното месечно

възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Сред предвидените в същия закон допълнителни възнаграждения е и допълнително месечно възнаграждение за нощен труд (от 22:00 - 06:00 часа) - чл. 179, ал. 1 от ЗМВР и допълнително възнаграждение за извънреден труд - чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР. Съгласно чл. 187, ал. 5, т. 2 и ал. 6 от ЗМВР при работа извън работно време на служителите, работещи на смени, се дължи възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период, което възнаграждение се заплаща е 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Изводът е, че през процесния период (01.11.2016 г. – 01.11.2019 г.) действащи са били следните наредби: Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в МВР, в която в чл. 3, ал.3 е посочено, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 06:00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 за всеки 24-часов период, както и Наредба № 8121з-908 от 2.08.2018 г. за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители в МВР за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22:00 до 06:00 ч., за полагане на труд на официални празници, за времето на разположение и за изпълнение на специфични служебни дейности (обн., ДВ, бр. 67 от 14.08.2018 г., в сила от 14.08.2018 г., отм., бр. 78 от 4.10.2019 г., в сила от 4.10.2019 г.), в която в чл. 9 е посочено, че за всеки отработен нощен час или за част от него от 22:00 до 06:00 ч. на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд. В случая не е налице празнота за изплащането на нощния труд на ищеца, тъй като той е регламентиран в издадени за целта заповеди от министъра на МВР. Заповедите относно определяне размера на допълнителните възнаграждения за нощен труд през процесния период са били: Заповед № 8121з-1429 от 23.11.2017 г. относно определяне размерите на допълнителните възнаграждения за полагане на труд през нощта между 22:00 и 06:00 ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение, условията и реда за тяхното изплащане на държавните служители в МВР, съгласно която (т. 1) за всеки отработен час през нощта или за част от него между 22:00 и

06:00 ч. на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер **0,25 лв.** Същият е размерът на този вид допълнително възнаграждение, определен и с предходно действащата Заповед № 81213-791 от 28.10.2014 г. на министъра на МВР (отм.). Съгласно представената по делото Справка за периода 01.01.2017г. - 31.12.2019 г. всички дължими възнаграждения на ищеца са редовно заплатени, съгласно определената ставка от 0,25 лв.

Съгласно чл. 32, ал. 2 от Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 г. положеният труд извън редовното работно време не може да надвишава размера за компенсиране, предвиден в чл. 187, ал. 5 от ЗМВР - до 280 часа годишно, с изключение на случаите по чл. 187а, ал. 1 и 2 ЗМВР. Според чл. 18, ал. 1 и, ал. 3 от Наредбата държавните служители изпълняват служебните си задължения извън редовното работно време въз основа на заповед за полагане на труд извън редовното работно време, издадена от ръководителя по чл. 11 или оправомощено от него длъжностно лице с ръководни функции, а в случаите, когато служител, работещ на смени, при обичайно изпълнение на служебните си задължения надвиши нормативно установения брой часове за отчетен тримесечен период, тези часове се компенсират като труд извън редовното работно време и се отчитат с протокол по образец, без да се издава такава заповед. Според чл. 26, ал. 1 от Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 г. при сумирано отчитане на работното време общият брой на отработените часове по график се сравнява с нормата работни часове за отчетния период, получена от броя календарни работни дни за периода, умножени по цифрата осем и получените часове над тази норма се отчитат като положен труд извън редовното работно време, който извънреден труд съгл. чл. 32, ал. 1 от Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 г. се компенсира при условията и в размерите, определени в ЗМВР - в случая съобразно горепосочената разпоредба на чл. 187, ал. 5, т. 2 и, ал. 6 от ЗМВР.

Незаконосъобразно първоинстанционният съд е решил, че на ищеца се дължи обезщетение за положен нощен труд преобразуван с коефициента, предвиден в чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ (1.143), и съответно отработеното в повече вследствие на това преобразуване да се отчита като работа извън установеното работно време, т.е. като извънреден труд. В случая е неприложима Наредбата за структурата и организацията на работната заплата,

в която в чл. 9, ал. 2 е предвидено, че нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Наредбата за структурата и организацията на работната заплата и предвиденото в чл. 9 от нея, доколкото същата касае уредбата на трудови правоотношения по КТ, но не и служебни правоотношения по ЗМВР, който се явява специален закон съгл. чл. 142, ал. 2 от ЗМВР, според която разпоредба статутът на държавните служители по ал. 1, т. 1 (полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението) се урежда с този закон. С НСОПЗ се определят структурата и организацията на работната заплата, видовете и минималните размери на допълнителните трудови възнаграждения, редът и начинът за определяне и изчисляване на трудовите възнаграждения на работниците и служителите (чл. 1) и същата важи за работниците и служителите по трудово правоотношение (чл. 2), т.е. не е приложима за настоящия случай, касаещ служебно правоотношение по ЗМВР. В МВР е разрешено полагане на 8 часа нощен труд за разлика от другите държавни служители, на които е разрешено полагането на 7 часа нощен труд. Това води до неприложимост на посочения в чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ коефициент, тъй като същият се получава от съотношението на 8 ч. дневен труд към 7 ч. нощен труд чл.140 от КТ) Ако се извърши заместване по посоченото съотношение, за служители на МИР същото ще е 8 ч. дневен труд към 8 ч. нощен труд (чл. 187, ал. 3 от ЗВМР), при което се получава коефициент 1. В такъв случай отработените часове нощен труд отново биха били същия брой, т.е. няма да се стигне до отработено над установеното работно време. Следователно не е налице основание и е недопустимо преобразуване на нощните работни часове в дневни с коефициент 1.143 съгл. чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ. В случая също така липсват както доказателства, така и твърдения ищецът да е работил на смени, превишаващи заложените 12 часа за смяна, които да не са му били заплатени от СДВР.

Именно поради изясняване на въпроса, определената в националното право нормална продължителност на нощния труд от 7 часа за работници в частния сектор, следва ли да се прилага и за работници в публичния сектор, включително за полицаи и пожарникари, бе образувано дело пред Съда на Европейския съюз и всички дела с предмет заплащане на нощен труд бяха

спрени. С решение от 24.02.2022г. на СЕС по дело С-262/20 г. не е констатирано нарушение на полагания 8 часов нощен труд от полицаите и пожарникарите, поради специфичния характер на тяхната работа. Съдът прима, че не се налагат специални мерки за правна уредба на работниците и служители от МВР, какъвто е и ищеца по настоящото дело, но те следвало да бъдат компенсирани под друга форма. Именно поради това, правното положение на служещите в МВР полицейски служители не е неравностойно спрямо тези по КТ и ЗДсЛ. В тази връзка законодателят в ЗМВР е предвидил полицейските служители да получават допълнителни материални блага, което оказва осезателно влияние за подобряване на общото материално и социално състояние-допълнително възнаграждение за прослужено време; увеличен размер на платен годишен отпуск, обезщетения при прекратяване на правоотношението в увеличен размер спрямо ЗДсЛ и КТ, по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд по чл. 187, ал. 5, ал. 6 и ал.7 от ЗМВР, безплатна храна или левовата ѝ равностойност, ободряващи напитки при работа от 22 00 - 06:00 ч.; допълнителните възнаграждения по чл. 179 и сл. от ЗМВР. Във връзка с изложеното се счита, че няма правни основания за преизчисляване за положен нощен труд, породено от превръщането на нощните часове в дневни по коефициент 1,143.

Ето защо моли съда да постанови решение, с което да отмени процесното и да отхвърли предявените иски. Претендира присъждане на направените разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Въззиваемата страна п. А. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Кочериново, ул. „****“ № 17, цчрез пълномощника адвокат Н. Р., от БАК, с ъс съдебен адрес: гр.София, кв.****, партер, офис 6 ос порва въззивната жалба.

Съдът, след като обсъди по реда на чл.236, ал.2 от ГПК събраните по делото доказателства и становища на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл.259, ал.1 от ГПК от надлежна страна и е процесуално допустима.

Съгласно чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалвана му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното решение е валидно, не е постановено в нарушение на правните норми, които уреждат условията за валидност на решенията-постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определено съдържание, от което може да се извлече смисъла му. Ето защо, съдът следва да се произнесе по неговата правилност.

От фактическа страна:

Предявени са обективно кумулативно съединени искиве с правно основание чл.178, ал.1, т.3 вр. чл. 187, ал.6 вр. ал. 5, т. 2 ЗМВР /ред. до изм. ДВ бр. 60/20 г./ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД от п. А. М., ЕГН ***** **срещу** СДВР з а заплащане на сума, представляваща възнаграждение за положен извънреден труд, получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд в дневен труд, ведно с дължимите лихви и разноски.

Ищецът п. А. М., ЕГН ***** твърди, че работи по служебно правоотношение при ответника С.Д.В.Р., в рамките на което заема длъжност, имаща статут на държавен служител. Заявява, че е изпълнявал същата на 12-часови смени, като е полагал нощен труд за времето от 22:00 часа до 6:00 часа, при сумирано отчитане на работното време за тримесечен период. През периода от 01.11.2016 г. до 01.11.2019 г. е полагал извънреден труд, получен след приравняване на положените часове нощен труд и дневен такъв с коефициент 1,143, който съгласно чл. 187, ал. 6 ЗМВР следва да се заплати при изчисляване на база основно месечно възнаграждение, увеличено с 50 %. Сочи, че при преизчисляването се получава разлика, която следва да му бъде заплатена допълнително под формата на извънреден труд, поради което я претендира. Сочи още, че извънредният труд се заплаща на всяко тримесечие, т.е. считано от 01.02.2017 г. ответникът е изпаднал в забава, поради което претендира и лихва за забава за периода от 01.02.2017 г. до 06.11.2019 г.

Ответникът СДВР оспорва исковете по основание и размер.

По делото е безспорно, че през процесния период между страните е съществувало служебно правоотношение, по силата на което за ищецът е заемал длъжността „Старши полицаи (водач на патрулен автомобил)“ в група „Охрана на обществения ред в Сектор „Охранителна полиция“ към 03 РУ - СДВР, както и че през процесния период е полагал труд на 12-часови смени, включително и през нощта, при сумирано изчисляване на работното време.

От приетите писмени доказателства-работни графици и справки за положените от ищеца дежурства по график и за положения нощен труд, вкл. положен труд на официални празници, в процесния период се установява, че последния е положил общо за периода **1706 ч.** нощен труд.

Съгласно заключението на приетата по делото съдебно счетоводна експертиза/ССЕ/ се установява също, че за процесния период часовете нощен труд са общо 1706 ч. За периода работното време е изчислявано сумирано, с период на отчитане- на тримесечие. При сумирано изчисляване на работното време с превръщане на нощните часове в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощно работно време, установено за подневно отчитане на работното време, съобразено с методиката на чл. 9, ал. 2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата и съгласно графиците на дежурства на ищеца за 12 - часови смени за периода от 01.11.2016 г. до 01.11.2019 г., от полученият труд от преизчисляване на нощния в дневен с коефициент 1.143 незаплатени са **200 ч.** Изчислено върху дневната му часова ставка, увеличена с 50 % /установен размер за извънреден труд, положен в работни дни/ възнаграждението за тези **200 часа** възлиза на **1421,46 лв.**, което вещото лице е установило, че **не е заплатено**. Ответникът също не е ангажирал доказателства до приключване на съдебното дирене, за такова плащане.

От правна страна:

Съгласно разпоредбата на чл. 176 ЗМВР, брутното месечно трудово възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл. 179, ал. 1 ЗМВР е предвидено, че на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта от 22.00 ч. до 6.00 ч., а в чл. 187, ал.5, т.2 и ал.6 ЗМВР/ приложима редакция на закона - Изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 год./, че работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период-за служителите, работещи на смени, като извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 30 часа седмично при 5-дневна работна

седмица - чл. 187, ал. 1 ЗМВР /приложима редакция на закона- Изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 год./. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период - чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 6.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период - чл. 187, ал. 3, изр. 3 ЗМВР.

Според чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. През процесния период е действала Наредба № 81213-776 от 29.07.2016 год. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 год., в сила от 02.08.2016 год., отм., бр. 3 от 10.01.2020 год., в сила от 10.01.2020 год., Решение № 16766 на ВАС на РБ - бр. 4 от 14.01.2020 год. В чл. 3, ал 3 от наредбата е предвидено, че за държавните служители от МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 06.00 ч като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период а в чл. 31 - че отработеното време между 22.00 ч. и 06.00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове. В посочения подзаконов нормативен акт обаче липсва правило за трансформиране на нощния труд в дневен /за разлика от чл. 31, ал. 1 от Наредба № 81213-407 от 11.08.2014 год., отм. с Наредба № 81213- 592 от 25.05.2015 год., съгласно който при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период/.

Спорният между страните въпрос е свързан с това дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд са приложими разпоредбите на

КТ и НСОПЗ - в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от посочената наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

Този въпрос е разрешен с Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2023 год. на ВКС по тълк.дело № 1/2020 год., ОСГК, с което е прието, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на МВР не са приложими разпоредбите на КТ и НСОПЗ /в частност чл. 9, ал. 2 от наредбата/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове. Така формираният извод е мотивиран с липсата на празнота в ЗМВР относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете /чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА/, тъй като нормата на чл. 187, ал. 1 ЗМВР е императивна и предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа. По смисъла на чл. 187, ал. 1 ЗМВР „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага - през деня в неговата „светла“ част и през нощта - в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22 часа до 6.00 часа. Съпоставката на нормите на чл. 187, ал.1 и 3 ЗМВР и чл. 140 КТ показва, че разпоредбите на ЗМВР установяват по-голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите от МВР в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение. Различието- установената с разпоредбите на ЗМВР по-голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР, се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в чл. 2, ал. 1 ЗМВР.Разпоредбите на чл. 179 и чл. 187, ал. 9 ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове - наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт, се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. Действително в издадените наредби липсва правило като това на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ, но липсата е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Не са налице и останалите две предпоставки за прилагането на чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА. Случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни. Трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, т.е. като вид правоотношения те са различни, а не сходни. Прилагането на НСОПЗ към въпросните служебни правоотношения не би обезпечило постигането на законова цел, доколкото методите на регулиране на отношенията и заложената в чл. 187, ал. 1 ЗМВР воля на законодателя е да се прилага еднаква продължителност на работното време през деня и нощта-„8 часа дневно , независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага-през деня или през нощта. При разработването и приемането на

ЗМВР законодателят е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми-допълнително възнаграждение за прослужено време -чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по-голям основен платен годишен отпуск-чл. 189, ал. 1 ЗМВР, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение - чл. 234, ал. 1 ЗМВР, по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд - чл. 187, ал. 5 и 6 ЗМВР, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по-благоприятни условия за придобиване право на пенсия - чл. 69, ал. 2 КСО, пенсиониране при условията на I категория труд - чл. 69 КСО и др. Посочено е, че това разрешение съответства и на правото на ЕС /в т.ч. решение на СЕС по дело № C-262/20/.

Разясненията, дадени с горепосоченото Тълкувателно решение, са задължителни за съдилищата, съгласно чл. 130, ал. 2 ЗСВ, поради което и настоящият съдебен състав отстъпва от становището си, изразявано в предходни съдебни актове, поставени във връзка с идентични спорове.

Различната регламентация в отчитането на нощния труд, полаган от държавните служители на МВР, и служителите, полагащи труд по трудово правоотношение, сама по себе си не води до извод за наличие на дискриминация на субектите на служебните правоотношения, регламентирани в специалния ЗМВР. Дискриминация би била налице, ако при равни условия дадено лице би било лишено от определени права. Условията на труд, в частност възнаграждението, обаче имат комплексен характер, а също и обусловеност от вида на този труд, поради което не може да се приеме, че останалите условия за служителите във и извън МВР са равни. ЗМВР действително лишава служителите в МВР от увеличено възнаграждение за положен нощен труд при сумирано начисляване на работното време, но им дава право на други видове допълнителни възнаграждения, неприложими спрямо всички категории държавни служители и работници/служители. Те са посочени в мотивите на посоченото Тълкувателно решение. Отделно от това, липсата на определени допълнителни възнаграждения може да намери компенсация и в самия размер на основното възнаграждение, при определянето на което е отчетена спецификата на работата и условията, при които държавни служители - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, полагат труда си. От изложеното следва, че при съпоставяне между тези служители и работниците и служителите, работещи по трудово правоотношение, няма допусната дискриминация, забранена от КРБ, ЕКЗПЧОС, ХОПЕС. Служителите в МВР, полагащи нощен труд, не са дискриминирани и спрямо останалите служители от тяхната категория, неполагащи нощен труд, доколкото първите получават допълнително възнаграждение за нощен труд, определено със Заповед № 8121з-791 от 28.10.2014 год. и Заповед № 8121з-1429 от 23.11.2017 год. на министъра на

вътрешните работи. По силата на тези заповеди за всеки отработен час през нощта или за част от него между 22.00 часа и 06.00 часа на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0.25 лева.

Следва да се посочи също така, че различието в отчитането на нощния труд, полаган от държавните служители на МВР, и служителите, полагащи труд по трудово правоотношение, е основано на обективен и разумен критерий /виж т. 2 от Решение на СЕС по дело C-262/20/. Законодателят е съобразил, че характерът на работата на повечето от държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР е такъв, при който по презумпция се налага полагане на труд и през нощта /несъмнено нуждата от служителите на МВР е по всяко време на денонощието/. Ето защо е уредил компенсацията чрез другите привилегии, а не с допълнително възнаграждение /сходно на това, предвидено в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ/.

Така приетото тълкуване на закона не противоречи и на вторичното право на ЕС. Според т. 1 от цитираното решение на СЕС член 8 и член 12, буква а) от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. При всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсират особената тежест на полагания от тях нощен труд. С оглед изложеното по-горе следва да се приеме, че за процесната група служители законодателят е предвидил други компенсации, поради което и се допуска подобно разлика в уредбата.

В контекста на изложеното въззивният съд приема, че не са налице предпоставките за приложението на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ и положението от ищеца нощен труд не следва да се преизчислява с коефициент 1.143, поради което и искът за главницата се явява неоснователен. А щом няма главно задължение, не може да възникне задължение за заплащане на обезщетение за забава по чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

На основание чл. 271, ал. 1, пр. II ГПК първоинстанционното решение следва да бъде отменено и вместо него постановено друго, с което исковете да бъдат отхвърлени.

С оглед изхода на делото и предявената претенция, на основание чл. 78, ал. 8 вр. с ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя /ответника/ сумата от 100 лв., представляваща

юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство и сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение от 16.02.2023 г. по гр.д. № 64088/2019 г. на СРС, III ГО, 87 състав, вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените от п. А. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Кочериново, ул. „****“ № 17 срещу С.Д.В.Р., с адрес: гр.София, ул. „****“ I № 5“, искове с правно основание чл.187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата от **1421,46 лв.**, представляваща възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 01.11.2016 г. до 01.11.2019 г., формиран като разлика между положен от ищеца като държавен служител в С.Д.В.Р. при МВР нощен труд и преизчисления такъв с коефициент 1,143, отчетен като лихва от датата на подаване на исковата молба- 06.11.2019г. до окончателното плащане, както и сумата от **164,21 лв.**, представляваща лихва за забава за периода от 01.02.2017 г. до 06.11.2019г.

ОСЪЖДА п. А. М., ЕГН *****, с адрес: гр. Кочериново, ул. „****“ № 17 да **заплати** на С.Д.В.Р., с адрес: гр.София, ул. „****“ I № 5“, на основание чл.78, ал.8 вр. с ал.3 ГПК сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство и сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____